

บทสรุปผู้บริหาร

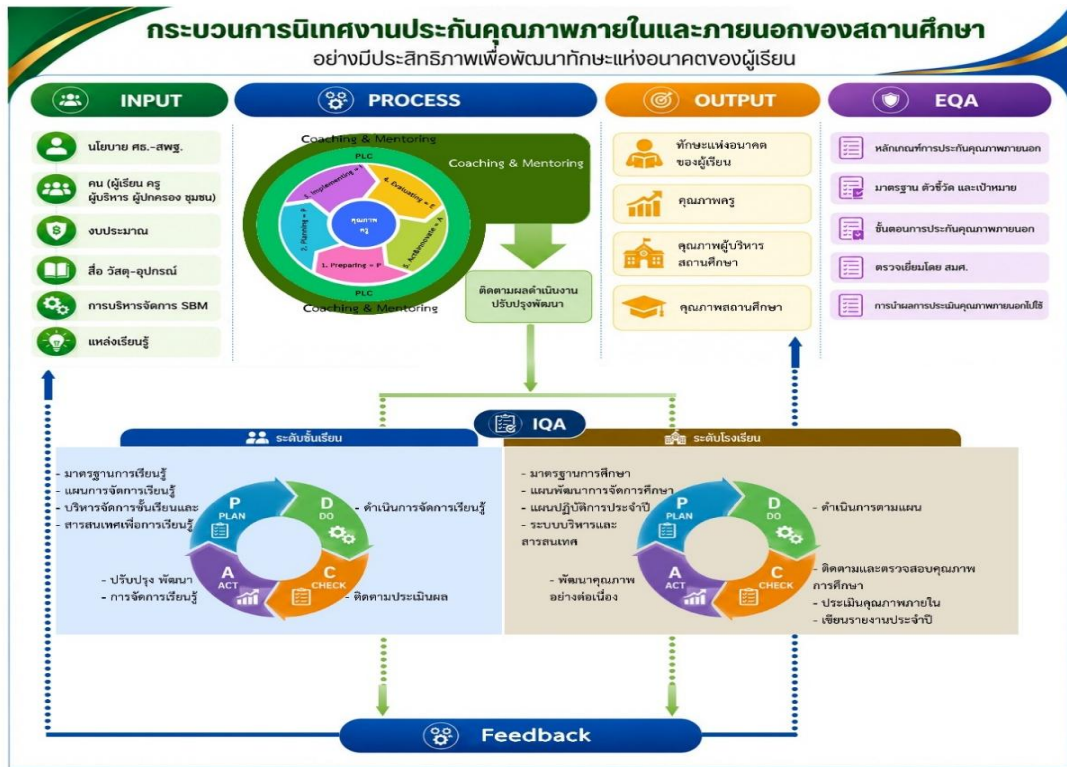
ชื่อผลงาน กระบวนการนิเทศงานประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา
อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของผู้เรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ผู้พัฒนา นางอรอุมา อักษรราช

ปีที่ศึกษา ปีการศึกษา 2567-2569

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกมาตรฐานสถานศึกษา ทว่าในทางปฏิบัติ โรงเรียนส่วนใหญ่มักประสบปัญหาการบริหารงานแบบแยกส่วน ขาดการจัดเก็บร่องรอยรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบ และมักเกิดความตื่นตัวในการจัดทำเอกสารเฉพาะช่วงเวลาที่ จะรับการประเมินภายนอกจาก สมศ. เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบข้อจำกัดในการนำผลสะท้อนและข้อเสนอแนะจากการประเมินกลับมาปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้รายงานจึงได้ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการดำเนินงานคุณภาพภายในตามวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ของสถานศึกษา เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญในการวางแผนและพัฒนากระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ มุ่งหนุนเสริมให้งานประกันคุณภาพผสมผสานรวมเข้ากับงานประจำที่ยั่งยืน พร้อมทั้งขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตและการสร้างงานอาชีพสู่การมีงานทำของผู้เรียน พบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานสภาพปัจจุบันการดำเนินงานคุณภาพภายในของสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมทุกด้านมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" โดยสามารถสรุปและอภิปรายผลจำแนกรายด้านตามลำดับความโดดเด่นได้ดังนี้ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน (Plan - P): มีระดับการปฏิบัติงานสูงสุด และมีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันมากที่สุดในทุกสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีความพร้อมอย่างยิ่งในการจัดทำแผนดำเนินงานประกันคุณภาพที่สมบูรณ์ครบถ้วน มีการโครงสร้างแต่งตั้งคณะกรรมการและแบ่งขอบเขตความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ตลอดจนมีผู้ประสานงานคอยให้ความรู้ความเข้าใจอย่างเป็นระบบก่อนเริ่มลงมือปฏิบัติ ด้านการดำเนินงานตามแผน (Do - D): มีระดับการปฏิบัติงานสูงเป็นอันดับรองลงมา ปัจจัยความสำเร็จหลักขับเคลื่อนโดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญและลงมามีส่วนร่วมนำทางนโยบายอย่างใกล้ชิด ร่วมกับการจัดระบบงาน คู่มือ และการได้รับการสนับสนุนอย่างกัลยาณมิตรจากศึกษานิเทศก์ในฐานะพี่เลี้ยงเชิงพื้นที่และการใช้กระบวนการนิเทศ โมเดล PPIEA Framework for Future Skills ซึ่งช่วยให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนแผนงานไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนได้ง่ายขึ้น ด้านการตรวจสอบและประเมินผล (Check - C): มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์สูงมาก เนื่องจากสถานศึกษาตื่นตัวต่อการประเมินภายนอกของ สมศ. จึงให้ความสำคัญกับการควบคุมกำกับติดตาม และการตรวจประเมินคุณภาพภายในโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และเริ่มพบแนวโน้มความแตกต่างกันในเรื่องของความเชี่ยวชาญของบุคลากรและเครื่องมือวัดผลประเมินผลภายใน ซึ่งผันแปรไปตามขนาดและความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act - A): มีระดับการปฏิบัติงานเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย โรงเรียนส่วนใหญ่สามารถนำผลประเมินไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีถัดไปได้เป็นระบบ

ภาพประกอบ รูปแบบ PPIEA framework for Future Skills
 กระบวนการนิเทศ งานประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
 เพื่อพัฒนาทักษะอนาคตของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนา

การปรับรูปแบบการนิเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานศึกษานิเทศก์ ควรมุ่งเน้นการนิเทศเชิงพื้นที่แบบพี่เลี้ยง (Coaching) โดยเฉพาะการลงพื้นที่หนุนเสริมโรงเรียนขนาดเล็กที่ยังขาดแคลนเครื่องมือ เพื่อช่วยจัดทำคลังเครื่องมือประเมินภายในและคู่มือมาตรฐาน ดิจิทัลร่วมกัน ซึ่งจะช่วยลดภาระงานครูและลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการข้อมูล และการต่อยอดสู่ความยั่งยืน ควรส่งเสริมกระบวนการติดตามผลหลังการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อปรับเปลี่ยน มุมมองจากการทำประกันคุณภาพ ให้กลายเป็นการดำเนินงานในวิถีชีวิตประจำวัน และสามารถนำผล สะท้อนคิดเชื่อมโยงไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะแห่งอนาคตของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม